

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Naptartóknak: egész évre 8 kor. Félfévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.*
*Beszűrték minden vasárnap és esztendőnkön.

Félrevert harangok.

A közügyek menetelének és rendjének mindenestre előnyére van, ha a polgárság, — a hogy ez joga is, kötelessége is, — éber figyelemmel kíséri, állandóan érdeklődik iránta s nem habozik nyilatkozni, amikor akár dicsérni, akár gáncsolni vadót lát, hall, vesz észre, E nyilvános ellenőrzés helyes, hasznos, szükséges is.

Ez az érdeklődés általában meg van városunkban, ha nem is tulságos mértékben. De vannak buzgó férfiak minden társadalmi osztályban, akik állásuk, foglalkozásuk kötelemének elvégzése mellett, a maguk dolgát rendezvedve, buzgó munkásai a közügyeknek is, ott vannak mindenütt, ahol tanácsukkal, tapasztalataikkal, egyéniségük súlyával, vagy ha hibát látnak a kréta körül: tiltakozó szavak felemelésével közreműködhetnek városunk felvirágzásán, boldogulásán, bajok, tévedések távoltartásában. Nemesak hogy örülünk e férfiak szereplésének, de sőt nagyon is óhajtanódnak tartjuk, hogy számuk mielőbb erősen megszaporodjék.

Az objektív, igazságos, helyénvaló nyílt kritika jogosultságát tehát nemesak elismerjük, de egyenesen megköveteljük a város igaz fiaitól.

De éppen ily mértékben ítéljük el azokat a gáncsolódásokat, örökös panaszkodásokat, mások felbujtását, amelyek alap nélkül valók, fellújtak, különféle hátterek mögül eredők s amelyeknek főcélja a polgárság körében elégedetlenséget szítani a közügyek vezetői iránt.

Ezeknek a harangfélreveréseknek különféle az indító okai, a legtöbb esetben természetesen egészen személyi-

ek. Vannak alakok, akiknél nem rejlik a gáncsolódás megett rossz akarat, de úgy el vannak telve mindég és mindenért keserűséggel, hogy csak panaszkodni, csak gáncsolni tudnak, vannak olyanok, akiknek természete a pletykálkodás, emberszólás, hát azért pletykálkodnak, szóllják a sarki rendőrt, a főpapságot, a polgármestert egyaránt és válogatás nélkül. Legártalmasabbak azonban azok, akik tisztán privát, indokolt vagy indokolatlan ellenszenvből kürtölnek világgá súlyos, kompromittáló vádakot, izgatnak azok ellen a köztéren szereplő férfiak ellen, akik nekik nem tetszenek, akik esetleg valamikor utjukban állottak, vagy megzavarták cirkulusaikat, avagy nem tartották teljesíthetőnek, amit óhajtottak tőlük. Ezek változatosan, raffineriával dolgoznak s mert egyetlen céljuk: minél gyakrabbi és nagyobb kellemetlenséget okozni a nyilvánosság előtt proskribáltjaiknak: semmi egyéb szempont nem szent előttük.

Beszélnék az utcán, az egyesületekben, a zöld ügy, mint a tehér aszfalt mellett, felhasználják a hírlapokat s teljesen elégedettek, ha valamely szenzációhólyaguk nagyot pukkant és szagot terjesztett a belőle szétrepült gáz. Azzal pedig ugyancsak nem törődnek, hogy személyes antipatiájuknak feloldozzák a város hírnevét, felvirulását, hogy az idegen aki a folytonos, komoly vádakot hallja, gyönyörű képet alkot magának városunk közviszonyairól s nemesak maga kerüli el óvatosan, de vissza tart mindenkit, akit lehet, felkeresésétől annak a városnak amelyen maguk a háziak tartják hivalkodva kiragasztva a piros czéduját.

Ez a konkolyhintés az utóbbi időben ismét erősebben nyilatkozik meg s a kevésbé intelligens rétegekben, amelyek természetüknél fogva könnyebb hívők, szűkebb látókörrel bírnak, az »urak« iránt ugysis bizalmatlanok, hitlere találnak, sőt egy egy piacra dobott »olvasóköri téma« a madárka szájából kijött magához hasonlóan lavinává kövéredik, mire Szentgyörgymezői, Szenttamási, Tabáni stb. bejárja.

Sok súlyos, keserű panasz és felszólalás jelent meg e lapok hasábjain és kaptunk érte annak idején szemrehányásokat is, de az abban az áldatlan időben volt, amely csak vásra és panaszra adott alkalmat s a mikor a nyilvánosság organumának hallgatnia, consentire videre nem volt szabad. Kötelességet, missziót teljesítettünk akkor s ha hosszú és nehéz is volt a küzdelem, mégis sikere volt az akciónak, már eddig is minden vonalon látható és érezhető sikere, amit konstatálni, feltüntetni, örömmel regisztrálni szintén hírlapirói kötelességünk éppen úgy, mint elítélni azokat, akik behunyják szemüket, hogy ne lássanak semmit, csak feketeséget és korszalt.

Tökéletes intézmények és emberek nincsenek. Akármily kitünő anyagból való is a gépezet, folyton flog, kopik. Kisebb nagyobb zökkenések előfordulhatnak. Amint hogy egy elhanyagolt, összerozsdásodott, elrontott mechanizmust a legszaktudóbb technikus sem tud egy pár óra alatt helyreigazítani. Épszemü, jóindulatu ember azonban nem tagadhatja le, hogy a város-házi gépezet — mert természetesen erről van szó — megkapta végre a megfelelő gépmezt, aki ép annyi felküsmerelességgel, mint

— Csak akkor valódi ha közvetlen tölem rendelik —

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méteren kint — egész tulak s blomoknak való! — Mindenki nek postabér és vámentesen, házhoz szállítsa. Minták postafordulattal küldetnek.

HENNEBERG G. selyemgyáros Zürichben
Cs. és kir. udvari szállító.

Henneberg selyem

tudással és kitartással dolgozik a gép rekonstrukcióján s amennyire rövid idő alatt e fontos nagy munkáját előbbre vihette, meg is cselekedte. úgy hogy további működése elé teljes bizalommal nézhetünk.

Hogy erős kezű, a kötelesség teljesítését megkívánó, semmi slendriánt, hanyagságot el nem néző férfiú a kinek amicusá Plató is Ciceró is, de első sorban mégis csak az igazság: arra csak büszkéek és boldogok lehetünk. A nyíltan és rejtve lövöldözött nyulak nem is tehetnek kárt benne, de igenis: a város reparálására szorult renoméjában, megintolt hírneve visszaszerzésében s ezért tartottuk szükségesnek felszólalni a fiók-Herosztratoszok izgató, csunya fészkelődése ellen.

Reméljük: felszólalásunknak meg lesz a maga hatása, amely ha elmaradna, van módunk arra is, hogy leplezetlenül kimutassuk, kik jelennek a Faun álarca megett.

A farsang elmúlt, itt a bõjt; a maszkek szerepe véget ért.

Argus.

Háztartási gondok.

A vidéki városok közigazgatásának bajairól és reformjáról már oly sok ének zengett, hogy fölösleges már szót pazarolni rá. Itt már tenni kell és nem beszélni. Annál is inkább, mert nyilván ez a sok beszéd terelte el a közfigyelmet arról, hogy a városoknak, amelyeket a közigazgatás miatt annyi gáncs ér, talán egyéb bajaik is vannak s hogy ezekbe a bajokba tulajdonképpen nem a saját hibájukból, hanem kétségteletlenül a gazdasági centralizáció túltengése következtében jutottak.

A Győr sz. kir. város kezdeményezésére összehívott városi kong-

resszus épen ezért nagyon helyesen nem is a közigazgatás politikai bajaira fekteti a fõsúlyt, hanem azokra a kérdésekre, amelyeknek szerencsés megoldásával bizonyosan igen rövid idő alatt el lehetne osztani a vidéki városok háztartási gondjait.

Mind ez nem volna valami ördögösség; csak a kormány meg a városok jóakarátára van szükség; a kormányban pedig és ez köztudomású dolog, meg van a hajlandóság arra, hogy még áldozatok árán is kíségetse a városok szekerét az általános elszegényedés kátyujából. Most már csak az a kérdés, hogy a városok a kezdeményezés idején tudnak-e majd egyöntetileg eljárni? Meg tudnak-e állapodni bizonyos normában, amelyhez közös akciójuknak alkalmazkodnia kell? Mindezt nem volna nehéz, ha a gyõri programot tartanák szem előtt, amelynek egyes pontjai a következők.

A vasutakból a vidéki városoknak aránylag ugyanolyan hasznot kellene huzniok, mint a fõvárosnak; ennek az elfeltétele az, hogy a kormány a vidéki városokat is részesíti ugyanazon szállítási díjtételekben, mint melyeket a fõváros élvez. A vidék eddig e tekintetben igen igazságtalan hátrányban volt a fõvárossal szemben.

Az ipari és szakoktatási intézmények elhelyezése miatt is méltán panaszkodnak a vidéki városok: egy pár alsóbb fokú ipariskolától eltekintve, csaknem mindent a fõvárosban centralizáltak.

Allami kedvezményekből még aránylag is sokkal kevesebb jutott a vidéki ipartelepeknek és kisiparnak mint a fõvárosiaknak.

Fogyasztási szövetkezetek a vidéki nagy városokban ugyiszólván ismeretlenek, holott a budapesti fo-

gyasztási szövetkezetek szinte csodálatos eredményeket érnek el.

A új ipartelepek elhelyezésénél nem a gazdaságilag már ugyis elég erős fõvárost, hanem a szegényebb vidéki városokat kell első sorban részesíteni.

A vidéki pénzüzetek szintén nem részesülnek oly nagy kedvezményben, mint a fõvárosaink. Nem szólnak azokról a kedvezményekről a melynek a pénzüzetet megbízhatósága az elfeltétele; hanem például miért ne lehetne a záloglevél üzletek adó kedvezményéről szóló 1876. évi XXXVI. t.-cz-et, a vidéki pénzüzetekre is kiterjeszteni? Vagy miért ne lehetne az állampapírok szelvényeinek beváltásáival a vidéki pénzüzeteket is megbízni, nem csak a fõvárosiakat?

A vásárok elszaporodása ellen is kellene tenni valamit, minden kisiparos tudja: hogy az üzletet megnyírtja a sok vásár.

A köztintzmények elhelyezésénél valóságilag megsarczolják a városokat.

Egy-egy új dohánygyárért valóságos licitáció folyik, s az a város kapja meg, amely több áldozatot ajánl fel érte. Allami iskolát vagy katonaságot csak úgy kap a város, ha az iskolát vagy a kaszárnyát a maga költségén építi és tartja fenn. Ennek az állapotnak végéig kellene már vetni; azért van az állami költségvetés, hogy az állami kiadásokat abba vegyék föl, ne pedig licitálások és zsarolás útján szavazzák meg.

A községi adóterheket viselje a városok minden lakója; a tisztviselő és a katona is.

A közdák reformjánál amely már nem messze van, legyenek tekintettel a vidéki városokra is.

Módosítani kellene a fogyasztási-adó kártalanításról és az italmérségi adóban való részesedésről szóló tör-

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA

Jaffa.*

Irta: **Vértesi Károly.**

(Vége.)

Erre az akkori világforgalom nagy útján, járt a keresztetek lelkes raja, erre fénylett, több osztatu pajzson címerünk. Sokak hányt hajója, ért itt révé, Jaffa nyitott utat továbbra.

Hallgat a tenger, pedig mennyit mondhatna! Loecsg, még sem mond semmit, pedig a háború, a gyilkosság civilizációjáról többet mondhatna mint a hegyek, várak, ornyok, omladékok. Egész Europa szívén végig rezgett akkor, egy-egy szerencsétlen tkeresztes had szomorú története.

Jobb is, hogy nem árulja el a tenger, vészben zugva, zivatarban forrva, hány, de hány hajót törtek roncsosá a jaffai szirtek, mennyit szakítottak szét a sziklafogak, mikor a szél szárnyán magasán járt a habtaréj.

Jobb, hogy nem mondja. Jobb, hogy a habok susogását, nem értjük. Azért eljöttünk, Merl Jaffába meni „nach Jaffa gahn” kemény *) Megjelent a „Magyar Állam”-ban.

német szólásmod volt akkor, mikor annyi sok német vitéz puztult el ebben a veszedelmes kikötőben, mikor fellázadt a tenger és megvadultan lett mozgalmos. Vagy talán azért építettek szirtek közelébe a várost, a szirtek tengeri rablótól védjék meg?

Rossz kikötő, mégis a legjobbnak mondták az egész országban. Közvetlén a kereskedést Konstantinápoly, Syria és Egyiptommal. Most is nyivakoló szamerak és ösvérek gyapjas, hosszonyaku tevék, készenlétben állongtak a parton. Mások, hosszú uttól elláradtan lehevertek, lassan kérődztek, mitől ajkuk ránkötök. A gazdájuk árnyékot érve, szöveten vagy állathörén kuporog mellettük, új megrendelésre sunyilva.

Futó homoktól vörösré mart szem, akármennyi volt látható.

Határozottan állítom, hogy Jaffában nincs is kikötő. A mit ott kikötőnek neveznek, az akármilyen más, csak nem kikötő. Ha mégis kikötőt említek én is, ez jelentse a kikötő és a védgát hiányát, vagy a helyet, a hol a kikötőnek kellene lenni. A félkör alakban elterülő szirtek a vízben, inkább zár- és védővet képeznek és a csapkodó tenger háborgásá-

csak növelik. Jaffa csak egy tengermellék város.

Jól esett a habok világából, recsegő, ropogó, bukdaesoló faalkotmányról, szárazra tenni a lábunkat. Földön hasaló tevék, béggető birkanyáj között mentünk, a parton, Jallah! Előre! Ne pocsékoljuk az időt.

Alig hagytuk el azonban a félholdas zászlaju, a hangzavaros kikötőt, a hoi a nehéz munkát jól bíró raktárszolgák cepekdedek s nagy edényeket hengergettek a herkulesi iznu emberek.

Hogy a vastag tréfákban, lökdösésben részünk ne legyen, baktatunk fel az utcafélén a panorámás városba, kőházak árnyékba vetett oldalán. A felvert por atomjai kavarogtak. Csakhamar éreztük az összeszorult házak között, hogy bűzhött, lúdított légkörbe jutottunk. Kelet városait jellemző ez a sajátosság, mely a dagadó piszokkal karöltve jár, főleg az összehozozott szük utcák patkányzagu apró házainál kiállhatatlan.

A város összevissza olyan sűrűn van beépítve hogy lakói, többet látnak az égből mint a földből.

A nap forrón sültöt le, a hirtelen meleg

vényt is, mert ezek az adó-ágak ma már nem hajtának jövedelmet a városoknak.

Meg kell adni a városoknak azt a jogot, hogy fogyasztási adót vet-hessenek ki.

Ki kellene terjeszteni a városi autonómiát arra is, hogy minden város maga szabhassa meg a maga pótdadóját autonóm uton. Biztonság okáért rendeleti uton korlátot lehet-ne állítani a pótdadó kivételnek.

Kötelezővé kellene tenni a városi biztosítást és minden várost arra kellene szorítani, hogy állítson városi takarékpénztárt.

Végül a mai különös világban nem utolsó reform volna az sem, ha bélyeg- és adómentességet adnának a városok által kibocsájtandó kölesön-kötvényeknek.

Csak e pontok szem előtt tartá-sával lehet sikeresen védekezni a gazdasági centralizáció ellen s csak ezekkel az eszközökkel lehet elosz-latni a városok háztartási gondjait.

Saturnus.

Hírek.

Márczius tizenötödike. A márczius tizenötödiki ünnepséget rendező bizottság a következő felhívást bocsájtotta ki: Márczius 15-ike! Zombor város hazafias polgár-sága ez évben is kíván áldozni a nemzeti kegyeletnek s ezért ez alkalommal is meg-ünnepeli hazánk történelmének ragyogó em-lékü napját, március hó 15-ét. Az ünnep programja: I. 1900. évi március hó 15-én este 6 órakor a városháza nagytermében: 1. Rákóczy-nyitány. Kéler Bólatól. Játsza a kaszinó-egyleti dalárda zenekara. 2. Elnöki megnyitói. Mondja Vértesi Károly rend-bizottsági elnök. Talpra magyar. Szotyori Nagy K. Éneklő a kaszinó-egyleti dalárda. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Szalay Frigyes. 5. Márczius 15. Inezedy Lászlótól. Szavalja Prokopy Imre. 6. Hymnus. Éneklő az iparos dalárda. II. Ugyanazon este 8 óra-kor a polgári kaszinó helyiségében társas-vaesora. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. A vacsorán hölgyek is részt vesznek. —

légrohamoktól csakhamar szakadozni kezdett rólunk a verejték.

A nyugalom révébe bevezve, a feneiekek ódon, várszerű zárdájában — mely fölibe emelkedik a szomszédos házaknak — hév délután, pár órára, megpihentünk. A szakál-las, többnyire vastag arconús atyák, afféle szálloda-üzletet is folytatnak, hogy az imá-dkozás mellett megélhessenek. A megélés mel-lett némelyik nemesak jócskán telkérű, de paraszatosan, egészséges. Az egészség tulten-gésének is a képe volt. Szinte gurult, elno-hezvedve, tartó kiömlésben szenvedve, a jó tengeri levegőt első közből kapva.

A klastom barátok minden vállalkozat-zelbeli befogadnak. A vendéglős ipar jól hoz nekik a konyhára és az utasnak is jól esik, ha olyan helyre kerül először, a hol nem uralkodik foszogatási rendszer.

A barátok megvendégelték m'nek korai oszornaidőben. Enyhülevégelt szívesen fordul-tunk a frissítőkhöz, citromzav és szirupszír-tügekhez. Valami rózsalevél befölt is volt azok közül, vízzel elegyítve. A hideg, né-mileg izessé tette az izetlent.

Tisztelt Polgártársak! Szent ez a mai nap. Érezzük, tudjuk azt mindnyájan! Jöjjetek el minél tömegesebben, hogy a szent nap emlékére méltóképpen áldozunk. Zombor, 1900. évi március hó 1-én. Vértesi Károly a rendező bizottság elnöke.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi márczius hó 8-án délelőtt 10 óra-kor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott báró Vojnits István főispán elnökele alatt. Elnökül főispán a közgyűlést megnyitván, üdvözlő a törvényhatósági bizottság tagjait és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurits György városi fő-jegyzőt, a szóli kivándó feljegyzésével Maximovits Miklós aljegyzőt bízta meg. A következő tárgysorozat tárgyalatott le: 1. A helygimnázium leirata a régi lak-tanyának a vármegye közönségétől leendő megvétele tárgyában érdemleges határo-zat hozatala iránt. Az érdemleges tárgya-lása a jövő közgyűlés napirendjére tüze-telt ki. — Következett a gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi dísz-kerben egy mellékpépület felállítása tárgyá-ban. A közgyűlés elhatározta, hogy a városi parkban még ez év folyamán egy pinceszét, konyhát, éléskamarát és egyéb melléképítményeket házilag felépít, úgy hogy azok még e nyáron használhatók le-gyenek. — Ezután a jogügyi bizottság javaslata tárgyalatott a honvéd lakanya mellett egy értézi kut furása iránt köten-dő szerződés tárgyában. A közgyűlés Soós Károly hődmézővásárhelyi kultúr-ál megköltötte. Végül ugyancsak a jog-ügyi bizottság javaslata tárgyalatott az aszfaltozásnál felmerült összegeknek vál-lalkozó részére leendő kiutalványozása tárgyában. A vállalkozónak a már eddig kifizetett összegben felül 312,555 korona járandóság állapotot meg. Ezzel a köz-gyűlés véget ért. — Megjegyezzük e tárgyul, hogy az érdekelte háztalajdono-sok jogosítvány vannak egész tartozásukat június hó 1-én és december hó 1-én meg-fizetni, a mely esetben a kamatfizetés kö-telezettségese elesik.

* **Márczius 15-ke Gomboson.** A gombosi központi „Polgári Olvasókör” tra-dicionális nyitvatárhoz híven az idén is áradozik a márczius 15-iki népnünnepély rendezésén. Több férfi és hölgy szavalót nyert meg e nemes ügynek. Diszszónokul Hernady Mátton államtitkónk kéretett föl. Az angolul karral kiékesített dalárda már szorgalmasan tanulmányozza a haza-fiaságtól dúszadozó magyaros darabokat. A csaldok érdeklődésének fölkelte végett az egyesített állami iskolás gyermekek is tevékeny részt vesznek. Ha az idő meg nem húsítja a kivonulást, szép ünnepély ígérkezik. Elhatározatott, hogy az ünne-pélyi társas vacsora követendő, melyen az egyenlőség nagybőv dokumentálása cél-jából hölgyeink szintén részt vesznek.

* **Tiszti estély.** A zombori helyőr-ség tisztjei péntek este igen sikerült össze-jövetelt rendeztek az Elefánt nagy termé-ben. Az estélyre a zombori intelligenci-ából is igen sokan voltak hivatalosak. A a multság egész a reggeli órákig tartott legnagyobb vigdságban és jókedvében.

* **Szabad Lyceum.** Szabad Lyceum ama az iparos körben van. Szobotka Rezső tart előadást „A lakóház” cím alatt.

* **Márczius 15. Új-Verbászon.** Az újverbászi Casinó mint minden évben úgy ez évben is méltó ünneppélyvel üli meg a magyar szabadság feltámadásának év-fordulóját. Az ünneppély márczius 14-én este 8 órakor a Casinó helyiségében tar-tatik meg a következő programmal: 1. Elnöki megnyitói; 2. Szózat — éneklő a da-lárda; 3. Szavaltat — előadja Kramer Márton; 4. Honfidal — éneklő a dalárda; 5. Ünnepi beszéd — tartja Székely Sán-

dor gym. tanár; Szavaltat — tartja Pe-chan József; 7. Tavasz elmúlt — éneklő a dalárda; Szavaltat — előadja Ferecz Miklós gym. tanár; 9. Hymnus — éneklő a dalárda.

* **Vesztett kutya aBelvárosban** Vá-rosnak esendjét pénteken délután 5 óra-kor egy lövés dörreje zavarta meg: A megyepalota előtti gyepen egy vesztett kutya ödögött; meglátta azt a sarkon álló hármas számú rendőr egy arra hala-dó ember kezéből kivette puskáját s a veszedelmes állatot lelőtte.

A bezdáni mérgezés. Multkor meg-előkeztünk arról a szerencsétlenségről, a mely Bezdánban a gyógyszerek elcso-rélese folytán következett be. A mint most, értesülünk, a szerencsétlenség ál-dozata Kémenci az erdőőr: a szenvedett sérülések folytán elhunyt.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A helygimnázium a szabadka-tavankuti te-metkezési egylet alapszabályait a bemu-tatási záradékkal ellátta.

* **Új hitközségi elnök.** A bácsal-mási izraelita hitközség Wiener Samu dr. ügyvédet egyhangosan elnökévé válas-ztotta meg.

* **Az illuzionistó Ametelli,** aki ügyes mutatványaival bámulatba ejti a közönséget, vasárnap e hó 11-én a városi színházban búcsú előadást tart fél helyá-rakkal.

* **Halálosan megsebesített ren-dőr.** Hosszu időn át valóságilag réme volt a titeli közönségnek Kovacssevics Iszák, aki ellen épen azért hadjáratot folytatott a rendőrség. Ez alkalommal sikerült is azt ártatlanná tenni. Letartóztatták és a titeli rendőrség börtönébe kísérték, ahon-nan azonban az még azon napon meg-szökött. A rendőrség újból üldözébe vette a gonosztevőt. Bosszas nyomozás után ré-m is akadtak arra. Popper János rendőr szembeszállt a gonosztevővel, aki erre megfá-madta üldözőjét. Ügyesen kirántotta magát szuronyát és azzal kiszúrta a rendőr szemét, majd a fejét szabadda össze az des fegyverrel. A többi rendőrnek végre is sikerült letartóztatni a veszedelmes embert, akit aztán erősen megkötözve, az úvjádeki kir. ügyészség börtönébe kísérték. A megsebesített rendőrt a városi kór-házba szállították, ahol most élet-halál között lebeg.

* **Primadonna reklám.** Ez alatt a cím alatt Pálffy Nináról, a zombori szin-ház kedvelt énekesnőjéről utóbb a vidé-ki lapok a „Pécsi Napló” után, tendenci-ózus s a primadonna művészi reputációját melyen sértő közleményt adtak közre. A sértő közlemény megjelent egy aradi lap-ban is s erre vonatkozással az „Aradi Közlöny” legutóbbi számában Gonda Jó-zsef dr. a „Bácska” színházi kritikusa tol-lából talpraesett dementi jelent meg, mely minden tekintetben rehabilitálja az alap-talanul meghurcolt primadonnát.

* **Kiadó lakás.** Az Erzsébet-kört 66-szám alatt (ösv. Szemző Jánosné-féle ház egy 4 szobából és a megfelelő mellékhelyiségekből álló kényelmes lakás május elsejére kiadó.

* **Zárnérleg.** A monostorszegi ös-segélyegylet mérlege az 1899-ik évről. A „Monostorszegi össegélyző-egylet mint szervezet” IX. évi üzleti kimutatása és mérlege 1899. évről. Felolvastatik: Bod-rogh-Monostorszeg, 1900. évi márczius 18-án tartott rendez évi közgyűlésében. Mérleg 1899-ik évről. Vagyon: Kötelez-vényekben 111655 ft 11 kr, butorzat fel-szerelésben 70 ft 01 kr, hátralekés ka-matban 1997 ft 88 kr, függő követelések-ben 80 ft 70 kr, készpénzben 776 ft 52 kr. Összesen: 114580 ft 22 kr. Teher: Alapdíjak: 1894. évt. számláján 2 ft alapdíjak 1896. évt. számláján 1270 ft

alapdíjak 1897. évt. számláján 761 frt. alapdíjak 1899. évt. számláján 274 frt. Heti törzsbetétek: 1896. évt. számláján 45997 frt. heti törzsbetétek 1897. évt. számláján 20275 frt. heti törzsbetétek 1899. évt. számláján 2237 frt. Takarékbetétek számláján 27878 frt. 23 kr. takarékbetétek kamat-számláján 3026 frt. 96 kr. Tartalék-alap számláján 751 frt. 35 kr. előre fizetett kamat számlán 1 frt. 42 kr. Osztalék: 1894. évtársulat számláján 1 frt. 82 kr. osztalék 1896. évtársulat számláján 5144 frt. 69 kr. osztalék 1897. évtársulat számláján 1544 frt. 18 kr. Nyeremény 1899-ben 5415 frt. 57 kr. Összesen 114580 forint 22 krajczár.

* **Piumei csokoládégyár** nagyban hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hírneves gyár által készített csokoládé és cacao napról napra jobban terjed az egész országban és kitünő ízénél, fejtétlen tisztaságánál fogva felülmulja az összes más gyártmányokat. Alig érthető, hogy hazánkban még annyian akadnak, kik e kiváló magyar termék helyett más, külföldi gyártmányt használnak.

* **Az idej zombori fősorozás eredménye.** A sorozó bizottság által megvizsgáltatott Összesen a 3 korosztályból 388 hadk. ebből besoroztatott az újoncz jutalékba 128 hadk. ebből mint egy évi önkéntes besoroztatott 8 egyén a póttartalékba mint tanító 1 hadk. mint család-fentartó a póttartalékba 4 hadk. mint kevésbé alkalmas a póttartalékba 3 hadk. visszahelyeztetett 152 hadkötetes, legyverképtelen 78 hadkötetes, töröltetett 9 hadkötetesfelülvizsgálatra küldetett 1 hadkötetes, gyógyítás végett polgári kórházba küldetett 7 hadkötetes, megfigyelés végett katonai kórházba küldetett 5 hadkötetes.

* **Meghívó.** Gróf Lubinski János zenetanárnak tanítási eredményét bemutatódnak Falcione Blanka kisasszony és gróf Lubinski úrnak szives közreműködésével folyó évi márczius hó 24-én Bács-Kulán, a Gerber-féle szálloda termében zongora-hangversenyt rendezünk, és erre t. ezimet és b. családját tisztelettel meghívjuk. Cséber Irma, Knefely Emma, Knefely Laura, Nagel Clementin, Schneider Gizella, Somogyi (Korbai) Gizella, Rácz Béla. Belépti díj: támlásszék 2 korona, állóhely 1 korona. Kezdet este 8 órakor. Hangverseny után táncz. Jegyek előre válthatók Knefely Nándor ur kereskedésében és este a pénztárnál. Műsor: Első rész: 1. Szuppé Fr. „Dichter und Bauer“ két zongorán 12 kézzel előadják: Schneider G. Somogyi G. Cséber I. Knefely L. Nagel C. kisasszonyok és tanárjuk. 2. a) Zene iskola „Kivonatok“ előadja Rácz Béla. b) Zene iskola „Kivonatok“ négy kézzel előadja Rácz Béla tanárjával. 3. a) D. Hus „Stille Nacht“ előadja Knefely Emma k. a. b) Kuchlein „Sonatine“ négy kézzel előadják Knefely Emma és Laura kisasszonyok. c) Donizetti „Lucia di Lamarmore.“ hat kézzel előadják: Knefely Emma és Laura és Cséber Irma kisasszonyok. 4. D. Krug „Einsames Heideblümchen“ előadja Knefely Laura kisasszony. 5. Mayerber „Afrikai nő“ Jael átirat, előadja Schneider Gizella kisasszony. F. Schubert „Hösi induló“ 4 kézzel előadják Nagel Cl. k. a. és tanárja. 10 percz szünet. Második rész: 7. Ascher: „Concordantia“ két zongorán 8 kézzel előadják Nagel Cl. Cséber I. Schneider G. Somogyi G. k. a. 8. Szulamit operettből énekel Falcione Blanka k. a. 9. a) Bellini „Alvajáró.“ előadja Somogyi Gizella k. a. b) Jungmann „Heimweh“ Gróf Lubinski átirat, két zongorán 4 kézzel előadja Somogyi G. és tanárja. 10. a) J. Kafka „Nacht u. Morgen“ b) J. Laybach „Fantasie“ előadja Cséber Irma k. a. 11. Krokodil operettből énekel Falcione Blanka k. a. 12. Liszt F. „Roham Induló“ előadja Nagel Clem. k. a. Záradékal Rákóczy Indu-

ló két zongorán 12 kézzel előadják: Nagel Clementin, Knefely Laura, Cséber Irma, Somogyi Gizella, Schneider G. kisasszonyok és tanárjuk.

* **Sófiából — Párisba gyalog.** Érdekes vendége volt a napokban Szabadkának. A „Sofiai sport egyesület“ egyik jeles tagja járt ott, igazán járt, mert Söfiából jött gyalogosan a vasuti sínek mellett. Az érdekes sportsman m. hó 20-ikán indult el Söfiából utközben a nagyobb városokban töltött néhány napot. Valamennyi kisebb állomásról, amelyeket utközben érintett az állomás bélyegzőjével ellátott bizonylatot hozott. Terve az, hogy 60 nap alatt gyalogszerrrel elérj Párist és az ott tartandó nemzetközi távgyaloglási és futási versenyeken részt vegyen. Az érdekes távgyalogló neve Poppoff Alexander, egy jó családból származó 20 éves fiatal ember. Az óriási nagy utat sport kosztümben teszi meg. Ha kérdik nem fázik e utközben, azt válaszolja, ha fázik az uton, akkor fut. E kőr tagjainak volt a vendége. Reggel tovább ment Szeged felé.

* **Legjobb orvoság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfadalmak, kólika, vészegénység, ideges fejféjásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsoakat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőre jó orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitünő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk. 1. tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes böküldése után 1 tekercset 1.25 frt-ért, 2 tekercset 2.30 frt-ért, 3 tekercset 3.35 frt-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerészre, Bécs, I. Singer-strasse 15.

* **Ó-Vérbász** közsg képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén az ottani gör. kel. szerb. lelkész indítványára 33 szóval 4 ellenében 100.000 légtálv szavazott az új állami iskola fölépítéséhez.

* **Értesítés.** A gőzgépközleket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi márczius hó 31-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház) — Vizsgálatra jelentkeznióhajtók, kellően felszerelt folyamodványaikat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniok kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztnévvel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonogy bizonyítványban is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáráság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendelleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtő jelöltéktől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

* **Uj ügyvéd Apatinban.** Szász Gyula dr. ügyvédi irodáját márczius hó elején, Apatinban, a Viskofszki-féle házban megnyitotta. Vele az apatini ügykeelő ügyvédek száma hatra emelkedett.

Szendy Lajos beszéde.

Megemlékeztünk mult számunkban arról az általános elragadtatást keittet beszédről, a melyet Szendy Lajos, bizottsági tag tartott a legutóbbi rendkívüli közgyűlésen: a hazai ipar pártolásáról és

sükségeitnek hazai termékek és iparcikkekből leendő beszerzése érdekében. Az ilyen beszédek hallgatása alkalmával fájlahatja igazán minden igaz hazafi, hogy nálunk még nem dívik az a franciországi szokás, a mely szerint nagyobb szólású és kiváló hatású beszédek közöltségen kinyomattatnak és az ország összes városaiban kiragaszthatnak. Szendy Lajos beszéde nemcsak, hogy méltó volna erre, de a hazai iparnak megbecsülhetlen szolgálatakat is tenne. Reméljük azonban hogy megéynk, hazafias alispánja legalább az állandó választmányunk ebben a tárgyban hozott határozatát közli az összes megyei közösgökkel, sőt Szendy beszédedben lefektetett elveket a közösgöknek, a saját sükségeit beszerzése körül, határozott utatitást is adja.

Szendy Lajos remek beszéde szóról-szóra ez:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottság!

Örömmel üdvözölöm Győr szab. kir. város és Zólyom törvényhatóságát a hazai ipar pártolása tárgyában hozzánk intézett átiratáért. — Tisztelettel és hazafias elismeréssel adózom vármegyénk állandó választmányának azért, hogy kebelében emez átiratok meleg rokonszenvre és vizsgálóra találtak.

Nem célok közismeretes dolgok és hírlapi vezércikket felesleges recitálásába bocsátkozni és ezáltal a tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottságnak, a nagy tárgyszerűsége által különben is igénybe vett idejét pazarolni, azért röviden csak annyit mondok, hogy a hazai ipar pártolásának ügye reánk nézve nemcsak hazafias kötelesség, de nagyfontosságú és nagy horderejű közgazdasági, sőt gazdasági létkérdés. A ki a folyton fejlődő, mondhatnánk rohamlépésekkel haladó világ folyását csak kevés figyelemmel méltatja is, lehetetlen arra a következtetésre nem jönnie, hogy csupán mint földművelő, csupán mint nyerstermelő állam, a népek és országok nagy közgazdasági versenyében, a siker és boldogulás reményével meg nem állhatunk. Eppen azért, saját jól felgottott érdektünkben, szent kötelességünk a hazai gyár- és kéziműipar legmesszebb menő propagálása és pártolása.

Nem akarok túlzásba esni és azt mondani, hogy minden sükségeitnek honi iparcikkekből fedezzük, mert hazai iparunk — fájdalom — ez idő szerint még annyira hiányos, annyira a kezdeményezés stádiumában áll, hogy minden sükségeitnek ki nem elégítheti. Sőt azt is kénytelen vagyok beismerni, hogy hazánk ipartelepei és nagykereskedő cégei üzleti reklám dolgában nem eléggé élelmesek és a külföldiek által messze túlzárnyaltattak, mert például, míg a britni és más külföldi posztógyárak szinte elárasztják árumintáikkal a ruhakereskedőket és szabómestereket, addig a hazai posztógyáraktól csak elvétve látunk árumintákat, pedig a mai nagy üzleti versenyben aligha igazza nincs annak az öreg angol kereskedőnek, a ki üzletujtáshoz készülő unokaoécsének azt a tanácsot adta: „Ha üzletet akarsz nyitni és két dollárod van, az egyiket reklámra fordítsd,“ de azt minden prófétai tehetőség nélkül is merem állítani, hogy ha — a lehetőség határain belül — sükségeitnek, a külföldi ipar mellözésével, honi iparcikkekből fedezzük, néhány rövid év alatt hazai iparunk újabb és újabb iparcikkeket log produktum s ezáltal olyan fellendülést fog elérni, mely a nemzeti közvagyonosodást is nagy mértékben fogja előmozdítani.

Hogy az egyes iparágak pártolása minő eredményt érhet el, például szőlőszőlő, a kalotaszegi varrottas és a torontáli szőnyegipar, melyeknek egyikét Gyarmathy Zsigáné, másikát báró Dániel

Erőnő, ez a két lelkes honleány emelte ki az ismeretlenség homályából és vitte a közkelelenség piacára.

Az se riasszon vissza bennünket, ha hazai iparunk egyelőre nem volna képes olyan finom és tökéletes iparcikkeket produkálni, mint a külföldi fejlődött ipar, mert a pártolás által szerzett nagyobb forgalom természetesen fogja maga után vonni a fejlődést és a tökéletesebb iparcikkek termelését.

Nagyon gyarló és tarthatatlan ellenkezésnek kellene olve kijelentemen, ha valaki azt mondaná, hogy kereskedőink vagy éppen nem, vagy csak igen kis mértékben tartanak honi iparcikket. A kereskedő olyan iparcikket tart, a milyeneket a vásárló közönség kíván. A kiállást a kereslethez fog alkalmazkodni.

Ösmerkek kereskedő, a ki éveken át angol szövőpamutot tartott, míg egyszer rájött, hogy a rózsahegy-i pamutgyár terméke kiállja a versenyt az angol pamuttal és a mellett jelentékenyen olcsóbb is. Forgalmába hozta és az eredmény az lett, hogy a szomazéd községek kereskedői is a drágább és nem jobb angol pamut helyett az olcsóbb és nem rosszabb hazai pamutot voltak kénytelenek árulni.

Az előbb tisztelettel említett két lelkes honleány nemcsak példája megmutatja hazánk hölgyeinek az utat, a melyen haladva, társadalmi és vagyoni helyzetükhöz mértén, elősegíthetik a hazai ipar fejlődését.

Tövéddes volna azonban ugy vélekedni, hogy a hazai ipar pártolása pusztán a honleányok vállaira háruló köteletség. Oh, nem! Erre a célra a közélet és társadalom mindon faktorának kell együtt működnie. Kövessük e tekintetben is felségese urunknak és királyunknak (kit Isten sokáig őtessen) eme jelmondatát: Viribus unitis (egyestül erővel) és akkor, ha a törvényhatóságok, erkölcsi testületek, intézetek és társadalom egyesült erővel törnek a cél felé, akkor a még most kicsiny, de már fejlődni kezdő hazai ipar fokról-fokra növekedik és eléri a felvirágzás óhajtott magassát, mert erre is alkalmazható a régi latin közmondás: Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.

Az állandó választmány javaslatát a magam részéről elfogadom és a tekintetes törvényhatósági bizottságnak is elfogadásra ajánlom.

A beszéd nagy tetszést aratott és a közgyűlés a kiváló szónokot lelkesen megőljenezte és az állandó választmány javaslatát határozattá emelte. Megjegyezzük, hogy vármegyénk már évek óta csakis a honi iparcikkéből szerzi be szükségleteit.

A zombori Ügyvéd-Egylet a zombori bíróságok miserabilis helyiségi viszonyairól.

A szabadkai ügyvédi kamara felszólítása folytán a zombori ügyvéd-egylet is beküldte jelentését az év közben észlelt igazságügyi hiányokról és bajokról. Ez a jelentés is főképpen a zombori igazságügyi balasztatlan orvoslást követelő és valóban rettenetes rákfenéjével: a bírósági helyiségek siralmas voltával foglalkozik. Ezt a jelentést általános érdekéül fogva közöljük szíriól-szóra.

Tekintetes Ügyvédi Kamara!

Még 1896. évi október hó 19-én egy, kellező megindokolt felterjesztést nyújtottunk be az igazságügyi kormányhoz, a melyben a zombori kir. járásbíróság helyiségeinek siralmas voltát s a járásbíróság kétféleosztásából származó mizériákat elpanaszoltuk.

Azóta 3 év mulott el s az igazságügyi kormány ebbeli panaszunkat figyel-

meze nem méltatta, mert ezen hosszú idő alatt semmiféle értesítést, mely panaszunkra vonatkozik — nem kaptunk.

Igaz ugyan, hogy az ügyvédi kamarák évenkénti felterjesztései az eddigi kormányok által méltányolva nem lettek, s ugyanazon sorban részesültek mint fént jelzett panaszunk, mégis tekintetbe véve a mostani kormánynak a törvény, jog és igazságra alapított kormányzati elvét, időszerteinek tartjuk a zombori kir. járásbíróság helyiségeinek kérdését fölvetni, s a tekintetes Kamarát kérni, hogy a felterjesztendő évi jelentésében az Igazságügyi Minister ő Méltóságának figyelmét hivatkozott panaszunkra felhívni méltóztassék.

Ezen a panaszunkban vázolt tarthatatlan állapot azzal az anomáliával jár együtt, hogy az ügyvédek részére sem a kir. törvényszéknél, sem pedig a kétféle osztott járásbíróságnál szoba, vagy külön helyiség rendelkezésre nem áll, s míg a törvényszéknél a pertárban vannak kénytelenek izgatottság közben lenni, hogy a felebezési bíróságnál történt felhívást el ne mulasszuk, vagy hogy a végtárgyaláshoz idejében megjelenjünk; addig a polgári járásbíróságnál a hideg a jogkereső közönség által túltöltött folyosón kell lökdösések, pipafüst és a kellemetlen illatár között ácsorognunk mindaddig, míg egyik—másik bírót elé annak szűk s pestises levegővel telt fülkájába kerülünk. A büntető járásbíróságnál még ily folyosó sem áll rendelkezésünkre, mert ott a legnagyobb hidegben is csupán a kapualja fogadhatja magába a jogkereső közönséget, s mi ügyvédek kénytelen kellen az eljáró bírónak ügyfelekkel és ügyvédekkel tele szobájában várjuk néha reggeltől-délig, és délutántól-estélig a sort, a midőn ügyünk elővételik.

Nagyvöki degradálását az ügyvédi funkciónak nem kívánhatja még az a kormány sem, a mely az ügyvédeket a szükséges rossz közé sorolja, s miután nem tetelezzük fel a mostani igazságügyi kormányról, hogy az ügyvédeket ebbe a kategóriába osztja, s azért bizalommal nélkülölje őket, hogy a tek. Kamara felterjesztésének sikertüni fog a magas igazságügyi kormányt ezen vizsát állapot megszüntetésére, illetve egy igazságügyi palotának Zomborban leendő építésére annál is inkább rábírn, mivel mint fentjelzett panaszunkban előterjesztettük, Zombor város törvényhatósága az igazságügyi palota emelésének költségeihez nem kis mértékben volna hajlandó hozzájárulni.

Kérjük a tekintetes Ügyvédi Kamarát:

Méltóztassék ez irányban előterjesztést tenni.

Kelt Zomborban, 1900. évi Február 20.

Tisztelettel:

Paul Kálmán sk., Szilágyi Mór sk.,
titkár. elnök.

Irodalom.

— *Nincsen magyar folyóirat*, a mely aránylag rövid idő alatt olyan közkeletűsége telt volna szert. Mint a Radnai Győző szerkesztésében megjelenő Művészvilág. Természetes pedig a közönségnek ez a pártfogása azért, mert a Művészvilág az egyetlen hetilap, mely hetenként változó művészi czimlappal és gyönyörű színes illusztrációkkal tarkítva jelenik meg. A szellemi része is oly gazdag és változatos, hogy kiállja a versenyt a legkiválóbb külföldi lapokkal is. Az e heti számba vezérezeltek Martos Pérencz irt a színházi ügyeknek a belügyminiszteriumból a kultuszminiszteriumba való áthelyezéséről. Bárony Istvánnak, Az engedélytelen című bájos novellája, Osvát Ernőnek Örvény című elbeszélése, Augusto

Germain-nek Az irodalfőnök című szellemes dialógja, minő nagy gyönyörűséget fognak szerezni az olvasóknak. A poéták közül Balla Miklóst és Révész Tivadart szólaltatja meg e héten a Művészvilág. Fridrik Imre dr. A női szépség a művészetekben czimmal irt ebbe a számba érdekes czíkket. A Művészvilág e héten kezdte meg Schnitzer kiváló bécsi író Élettársak című kitünő színművének a közlését. Az aktualitások rovata is mindig érdekes és kimerítő. A Művészvilág e heti czimlapját Cserna Münchenben élő festőművész rajzolta; belső illusztrációi Kánn Teréz, Józsa Károly stb. művészetét dícsérik. A Művészvilág újonnan belépő előfizetői ajándékképen kapják a díszes és tartalmas karácsonyi albumot. Előfizetési ára: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 60 fillér Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Podmaniczky utca 1. szám.)

— *A „Vasárnapi Újság”* márczius 4-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az ősfoglalkozásokról” Herman Ottólól (képpekkel Koszok Jenő festményei és fényképek után). — Költömenyek: „Kis lányunk születésekor” Szabolcska Mihálytól; „A czigányok” Rostand Edmond után francziából fordította Szász Zoltán. — Regényírt: „Vásárolt szívek.” Regény. Irta Máriaftár Dávid. (Goró Lajos rajzaival). — „Híres szerelmesek: Byron és Guiccioli grófnő” (képpekkel). — „A eszmadia és az őrdög.” — Elbeszélés. Irta Csehov Antal. Orozsból fordította Ambrozovics Dezső. — „Régi farsangok.” — „Főúri esküvő” (Lobkovitz Rudolf herczeg és neje arczképevel). — „Dél-Afrika aránybányái.” — „Bezerédj Pál” (arczképpel). — „Lützen-Mayer Sándor művei” (képpekkel a Műcsarnokban rendezett kiállításból) Paur Gézáttól. — „A párisi világiállás magyar tárgyainak próbakiállítása az iparművészeti muzeumban” (képpel a király ő Felsége és Mária Valéria főherczegnő látogatásairól és a kiállítástól). — „Az újkori háborúk puskapora és robbanószerei” — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték. Képtalan, Egyveleg, stb. rendezeti rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre négy kor., „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fill.

— *Réti János.* „A kis gazda tanácsadója” a növénytermelésben és legelők ápolásában. Szerzőtől ez a negyedik munka, a mely megjelent a „Falusi könyvtárban”. Réti ismervén a kis gazdák igényeit, azokhoz alkalmazkodik előadásában s tárgyának feldolgozásában a növénytermelésből azon részleteket választotta ki, melyek a gazdalközönség közeletről érdeklik. Szól nevezetesen a talaj okosvárni műveléséről, trágyázásáról, a velésről, vetőmagról, a növények ápolásáról s a takarmánynövények termesztésén kívül felkarolja még a rank névze legfontosabb piacti s kereskedelmi növények (buza, sörarpa, czukorrépa, kömli stb.) termelését is, illetve rájuk irányítja a gazdák figyelmét s végül a rétek és legelők ápolását írja le. Röviden s jól érthető stlyshban mondja el, mit elmondani akar. Könyvét tulajdonképpen a fiatal gazdák részére írta, kik az elemi s ismételt iskolából kikerülve később könyvet alig vesznek kezökbe. Ezen vezetéfontal hasznos útmutatásokat foglal magában részökre. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben. Ára félve 1 korona.

— *A Franklin-Társulat kiadásában* megjelenő Történelmi Könyvtárból most jelent meg a 89. füzet „Atpad utóda” című alatt. A könyv a vezérek korát tárgyalja az

ujabb adatok lelkiismeretes felhasználásával. Rövidre fogott, de érdekes korrajz, melynek keretében a szerző, Gaal Mózes, bemutatja ösünk portyázásait, hadakozásait, ilthon pedig lassú letelepedéseiket, mivelődéseiket, s az akkori közállapotokat. Látszik, hogy a szerző haszonnal olvasta a Pauler könyvét, s annak kincseit ügyesen váltja föl közkeletű aprópénzre. A kis művecskét egész sereg illusztráció értelmezi. Ára 80 fillér.

— „Hún és Magyar Mondák.“ Gaal Mózes, a ki ifjúsági irodalmunkat már annyi becses művel gazdagította, a legújabb művében a „Hún és Magyar Mondák“ban azokat a mondákat írta meg, melyek a régi krónikákban csak töredékek gyanánt maradtak meg. Gaal Mózes az avatag íróskóban levő száraz krónikákat új köntösbe öltöztette színessé, költői szárnyalásával tette. Helyesen mondja Gaal, hogy e mondák avarján ritkán akadni virágra, hisz avatallan kezek mind letépték s az irtás közben monda virágunk minden szirma, illata elveszett. A töredékeket igazságos kézzel és becsületes hűséggel, összerakosgatni, ábrázatának új báját adni, de ügyelni, hogy ezenközben régi zománczát se veszítse; ez volt a szerzőnek nehéz célja. Es a ki ezeket a mondákat elolvassa, tanulságot tehet róla, hogy az író célját elérte. A Hún és Magyar Mondák felnőtteknek és az ifjúságnak egyaránt valók. Régies, okos és igazán magyaros elbeszélői hang üli meg fülünket a kötet minden lapján és az egész a régiség naivításának közvetlenségével hat reánk. Kezdve Hunor és Magyaritól Csaba királyfigig a Gaal Mózes mesteri kezén bűbajos, vonzó elbeszélésekékké váltak összes hún mondáink és nem esekélyebb írói virtuozitással, a fajszeretlet rajongásával és hatalmas nevelői hatással írta meg. Szt. Istvánig a magyar mondákat is. Még értékesebbé teszik a 224 oldalra terjedő művet Gyula Lászlónak jellemző művészi rajzai. Gaal Mózes nyelve erős tősgyökeres magyar nyelv, rajja van a krónikák nyelvének ódon zománcza, supa merő zene, mely az époszi juttalja eszünkbe. Ajánljuk e könyvet minden szülőnek a figyelmébe. A Franklin-Társulat kiadásában jelent meg s kapható minden könyvkereskedésében, ára 2 korona 50 fillér.

Feladás szerkesztő **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-laptul ajdones: **Oblát Károly**

Beküldve.)

Tisztelet annak, a kit tisztelet megillet! Franz Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Bécs mellett 1897. augusztus 11-én a következőt írták Altonából:

Már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csuzban és aranyeres csomókban szenvedtem és nem bírtak rajtam segíteni. Csak az ön Wilhelm izületi lob-ellenes és eszű ellenes vértisztító teája gyógyított meg engem teljesen 3 hét alatt. Ugy önnök mint a grófnének, kinek értesítését a lapban olvastam a legszívélyesebb köszönettel tartozom.

Mély nagyrabecsüléssel

Ackermann Christ, tőkepénzes

Altonában, Hamburg m. Reichenstrasse 6-ik sz.

Kapható: minden gyógyszerben.

*) Ezen rovatár nem felel

s szerk.



KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arezbőr szépi-tése és finomítása. Legelegénabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb köökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette-zsappan és illatszergyár.

Bécs L., Wollzeile 3. sz.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr. elküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése után.

Kapható: a legtöbb illatszert-drogain- és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Weidinger S. & Zs. kereskedő üzégnél.

Dr. WÄGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG

BUDAPEST
IX. TINCSEY-UTCA 3.
(a Gizella malom mögött.)

FOLYÉKONY SZENSAK
KÉPES ÁRBEJYZÉK INGYEN ÉS BERMENTESEN

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.

SÖR ÉS BORKIMÉRŐ KÉSZÜLÉKEK.

FEKONTÓDE

ELEKTRO-GALVANIKUS FÉMLEMEZELÉSI INTÉZET.

90% víz és levegőmentes

20% engedély: kap mindenképpen.

GUMMI

halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tucatanként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americai tucatja frt 3.—, 4.— és frt 1.—.

Női óvszerek: Hasse tanácsfele frt 2.—, Mensinga tanácsfele frt 2.10, C. Carlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszer is használhatók.

Hőlyg szivacsok, valódi párisi, tucatanként frt 2.—, 3.—, 4.—, 1.— és frt 6.—.

Diana öv havi kőő nőknek, legjobb a világon, dobjá frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvétel mellett vagy a pénz előlegai beküldése után.

J. REIF.

Bécs, Brandstättle 3.

1881-ben alapított hírester higenai specialista üzég.

1 e hirdetésre hivatkozik!

176 szám

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1899. évi V 2614 számú végzése következtében dr. Kék Lajos javára özv. Gultmán Józsefnek ellen 300 kor. és jár erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 985 kor. 60 fl. becsült ingóságokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V 26.4 1899. számú vég-

zése folytán 300 kor. tőkekövetelés és edeig összesen 49 kor. 90 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban a helyszínen leendő eszközlésére 1900. évi márczius hó 23. napjának d. e. 10. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek becsárón alul is elfognak adatni.

Kelt Zomborban, 1900. márcz. 7

Styrum

kir. jbrósági végrehajtó.

Mariacelli gyomorsep

rendkívül jótékony hatás gyomorbetegségeknél, nélkülözhetetlen veg elismert házi és népszerű

Csak figyelem! véde- j- gygye.

étvágytalanságnál, gyomorbetegségnél, kelle- mellen lehelet, föltüvodás, savanyu fölbőfeg- nés, hasmenés, gyomorégés, tulsok nyálka- képződés, sárgaság, hányinger és hányást gyo- morgóres, haskeményedés és dugulásnál.

Ez ugy főfájás, a gyomor megterhelék étel- és italnál, gilisztá máj és légi bajoknál- rendkívül jó kipróbált gyógyhatásu szer. Főnt nevezett betegségeknél e **Mariacelli gyol- morcseppek** évek folyamán a legjobbna- bizonyult, mit sok száz elismervény bizonyít- Egy üveg használati utalissal együtt 40 kr. kétszeres üveg 70 kr. Főlerakat.

Carl Brady, gyógyszerlár zum König von Ungarn
B e c s, J. Fleischmarkt 1.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főelárúsító hely :

TÖRÖK JÓZSEF,

gyógyszerlára B u d a p e s t VI. Király-utca 12. sz. a.

Bor. 1—4 éves honoki ősbhiller vagy fehér bor erősség es év szerint 100 literenként 22—24—28—32 frt. Uj bor (fejtve) minőség szerint 16—18—20—24—28 forint. Tessék „**Borárjogyzéket**” kérti. Rendelő bor- dót is kapha, mely bszereési áron számítatik föl s ugyanily árbán 6 héten belül, bémentve, utánvét nélkül, srtetlen állapotban vissza is vétéik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelés nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta mi- nőségű borhoz jutatum; erről jó hiruave nyujt kezeséget. Borlízlethez 20—40,000 forinttal 12—13 százalék jvedelem biztosítása mellett társ kerestetik.

Lasponya ojtványok Gyümölcse ép oly értékes, mint a bírsé s fája ugyanolyan áron adar- tik el.

Nemes eperfa-ojtvány Kifünő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasra ojtva, 3—4—5 éves, igen erős csemoté, erősség szerint 30 krtól 60 krig, 10 frt vételnél 30 szálnak, 25 forintnál 25 szálnak, 50 frtnál 30 szálnak, 100 frtnál 40 szálnak engedmény. As eperfa elég jól árnyékol, ellenesége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsöt ugy a két-, mint a többiáruak egyaránt szeretik; kifünő pálmák is főszéket bőlte. Ceglédön igen jvedelmeseő fának ismerjük. Kar volna házunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat s náluk használni.

Birs-ojtványok. Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugalli, urias seb), melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, sőtán pedig rendkívül bőven terem- nek. Fája igazgyelven, beteges és ellenesége egyaránt mentes. Vannak szendelőim, kik ezer száma ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árbán értékesíthető és sok- lúshoppen föl is dolgozható. A 2—3—4—5 éves, rendkívül szép és gazdaságos krtú fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfaé.

Spanyol meggy, fekete. (Pándi vagy kőrösi meggy.) Termé- kenyességét előmozdítandó három- szor lett permetselve, s így, ha azt folytatlag permetszük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyü- mölcse rendkívül kereszt, mert bőfőzére legalkalmasabb. A 2—3—4—5 éves rendkívül szép és gazdaságos krtú fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfaé.

Diófa. A 6—8 láb magas, rendkívül szép, gazdaságos krtú, tele belső és könnyű törött, 2—3—4—5 éves diófa ára erősség szerint 30 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfaé.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevesítelen körte, alma, szilva, őszai és kajszinbarack, cse- renyke, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas dereku és törpe állásukban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok 2—3—4—5 éves életerős péld- dányokban, azok kora és erőssége szerint 2—3—4—5—7—10—15 krajczár árbán.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 95 krajczáról 19 forintig oxrenkint.

Kerti eszközök. Kifünő és tartós anyagból rendkívül silárdian ké- szült borókák (szarbakók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemő és ojtó kősek, eszenföld jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mol- lett rendelhető meg.

Ár- és névjogyzéket küld: Unghvary László, föld-, szőlő- és tiskola-birtokos Ceglédről.



Gummi

és halhólyag elsőrendű gyártmány

Capoties americans (rövid) 2.— 5.—
Suspensorium 0.60 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges) 2.— 6.—
Irrigator teljesen felszerelve 1.80 5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint 1.80 2.50
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt. 3.50 5.—
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Alapítottatt 1878.

Árak tucatonként eredeti párisi csomá- golásban :

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány 1.— 8.— frtíg
Capoties americans (rövid) 2.— 5.—
Suspensorium 0.60 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges) 2.— 6.—
Irrigator teljesen felszerelve 1.80 5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint 1.80 2.50
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt. 3.50 5.—
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A SZŐLŐK VÉDELME

PERONOSPORA és az OIDIUM ellen

a legbiztosabb, a legegyszerűbb és a legolcsóbb a

Dr. Aschenbrandt-féle porok által.

A Dr. ASCHENBRANDT-féle „BORDÓI POR”

a peronoszpóra biztos és olcsó ellenszere, kifünően tapad a levélre nem pörköl.

A port a vízbe szítáljuk és kész az oldat. Az első permetszéshez egy hl. vízre kell 1 kg.; a második és harmadik permetszéshez 1½ kg. por. Az évi szük- séglet egy kat. hold szőlőre 22—25 kg. A **bordói por ára**; 5 kgos zsákok- ban á kg. 80 fillér; 10 kgos zsákokban á kg. 80 fillér; 50 kgos zsákokban á kg. 76 fillér. Használata olcsóbb és kényelmesebb, mint a tiszta rézgálicézé.

A Dr. Aschenbrandt-féle „Rézkénpor”

az oidium biztos és olcsó ellenszere.

A port a fujtatókba öntjük és porozunk vele. A mustot nem bűdösíti: 1/3- dal kevesebb fogy, mint a tiszta kénporból. A **rézkénpor ára**: 5 kgos zsá- kokban á kg. 56 fillér; 10 kgos zsákokban á kg. 56 fillér; 50 kgos zsákokban 52 fillér. Háromszori porozáshoz az évi szükiséglet á kat. hold 12—15 kg. Az árak Budapesten a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” vasuti raktarában értendők.

Gépek a védekezéshez: Magyar gyártmányú permetsző á drb 32 ko- rona; francia Vermorel-féle permetsző 40 korona. — Magyar gyártmányú háti **porozó** 28 korona; francia Vermorel-féle háti **porozó** 36 korona. Kézi fujtató, igen jó 10 korona.

Megrendelhető: A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetnél” Budapest, Alkotmány-utca 31. sz. A „Borászati Lapok” kiadóhivatalánál Budapest, Üllői-út 25. sz. — Megrendeléseket ellogat:

Késmárky Béla Zombor.

Ismerlető füzeteket, használati utasítást küld a „Borászati Lapok” kiadóhivatala Budapest, Üllői-út 25. sz.

Árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a kalocsai kir. törvényszék, mint csődbíróság 724/1900 számú végzése folytán, a vb. Steiner Pál csődtömegéhez tartozó, 14000 korona leltári értékű, állítólag 3400 mm. horderejű, 1997 számú Fülöp nevű, — 8000 korona leltári értékű állítólag 2500 mm. horderejű, 1375 számú József nevű, — és 12000 korona leltári értékű, állítólag 3500 mm. horderejű, 1898 számú Veronka nevű fahajók felszereléssel együtt Foktón a dunai kikötőben folyó 1900. évi márczius 29 én d. u. 2 órakor és folytatólag megállapítandó időben a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében nyilvános árverésen eladatni fognak.

Ezen hajók tömegmondnok értesítése szerint f. hó 20-tól kezdődőleg a foktói kikötőben megtekinthetők lesznek. Kalocsa, 1900. márczius 4.

Dr. Sziklai Zoltán,
kir. közjegyző,
bírói megbízott.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsöléseket alkalmazták köszvényeknél, csúsznál, tagzsugartásnál és megbűsösök-nél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment, elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban van kollektív hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bertöltött üveget van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-csovegjelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. ES TARS, REBOLSTADT
cs. és kir. udvari szállitók.



1686. szám 1900.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári sz. Miklós

ORSZÁGOS VÁSÁR

f. évi Márczius hó 15-étől bezárólag Márczius 19-éig fog megtartatni.

Ezen vásárral a délmagyarországi (azelőtt bánáti) lóvásár van egybekötve.

Márczius 15 (csütörtök) előtt az állat felhajtás tilos.

Temesvárott, 1900. évi február hó 2-án.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

15

12

koronaért

koronaért

disz- harmonikát disz- harmonikát

10 háromszoros orgona acéllalhanggal, aczéleszenyű, összesen 72 acélnyelvel.

— Magántanuló-iskola —

A legjobb kivitelben, utánvételt vagy az összes előleges beküldése mellett. Kétsoros 19 kettős hanggal, 6 erős baszus, többi mint felt emilit : 20, 30, 40 korona és fejtbb, háromsoros chromatikus, a legjobb készítmény, a világhírű, kere k. törvényszékillet bejegyzett, 30 év óta fenálló cégénél :

Johann N. Triuma-l harmonika készítő Bécs, VII/3. Kaiserstrasse 74. Részletes képes árjegyzék ingyen. Magántanuló iskolák, 2 és 3 éves, ugyanint chromatikus harmoniumokhoz 3 korona és 3 kor. 60 fill. Egy harmonium megvételénél az iskoláért csak fél árt számitok. Flóták, hegedűk, eziterák, gitárok játszművek, albumok zenével, söröskanecsk, stb. mindig raktárou.

Ausztriába küldendő levelezőlapok 5 filléres bélyeggel látandók el.

10 dupla acéllalhanggal, aczéleszenyű, összesen 25 acélnyelvel.

la 25 krajezar. —



500 forintot fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használata mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap vagy a szája bűzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. Örkösei. (E. Winkler Wien, 19.1. Sommerstrasse 1. — Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelenői jól díjaztatnak.) — Kapható Zomborban : Schwarzcz E. és Gallé E. gyógyszerárban.

Posztó szállitóküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 férfi állatcetre csak	3 ft 10 krét jó.	
ennyibe kerül.	3 * 10 — jó	valósi
	4 * 80 — finom,	gyarju-
	7 * 50 — finom,	szövetből.
	8 * 70 — igen f.	
	10 * 50 — angol,	
	12 * 40 — angol,	
	12 * 95 — angol,	

Egy vég fekete szalonnétöltő 10 frt.

szalonnétöltő utasítja 3 ft 25 krét fejtbb. Loden gyönyörű ruhákban, egy vég 2 ft. 10 kr. és 1 ft 95 kr. Parozsóna és Beszék, Hami, vasúti hivatalnok ruhaszat és bírói talarpötös, kézműves kamrák és chevetek, valamint egyenruha-posztókat, szűnyegszősz és csandóság számara stb., gyári áron küld a szállitóságától ismert.

Kiesel Amhof, Brunn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintához szállitás.

Fügelmélettel A t. közönség közzéadás. Fügelmélettel, egy a posztókat a. ha kizárólag hozták, sokat elcsúsz, sántha azokat közvetlen útján vasúrral. A Kiesel Amhof brünni ág az összes szöveteket valóssággal gyári áron küldi a engedményt nem számít hozzá.

Igen sok külföldi francia angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére esőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal olaj használata orvosilag javasolva van, a

legcélszerűbb és legjobb a Santal-Egger

alkalmazásra, mely a legjobb minő keletingüsediai Santal-olajból készült és az orvos urak áltá rendelkeztek.

üveg ára 1 frt 50 kr.; postán bérmentve, a pénz-előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz Budapest. VI. Váci körút 17.